

סנונית מפרש ציוד והפעלה

בטיחות:

- ✓ כל שימוש בכלי שייט דורש אישור ממונה, זאת לאחר בדיקת סכנות הבטיחות, מינוי מפקד ותדרוך מתאים.
- ✓ לפני כניסה לסירה יש להעביר מבט על כלי השייט מבחוץ, לגילוי נזקים אפשריים.
- ✓ יש להיכנס או לצאת מהסירה רק לאחר שמקרבים אותה אל הרציף והירידה אל הסירה או העליה ממנה צריכה להיות זהירה וללא זינוקים או קפיצות.
- ✓ איש צוות שאינו יודע לשחות, יכנס לסירה ויצא ממנה רק כשהוא לבוש חגורת הצלה.
- ✓ מפקד ההפלגה יקבע מי יכנס לסירה ויכין אותה לצורך הפלגה, לפני כניסת כל שאר אנשי הצוות.
- ✓ בסיום ההפלגה יוציא המפקד את אנשי הצוות על פי פקודה בצורה מסודרת.

הכנה לפני הפלגה:

- ✓ הראשון שיכנס לסירה יסגור פתחי ניקוז.
- ✓ יש לוודא את הימצאות הציוד הבא, תקינותו ומיקומו הנדרש בתוך הסירה.
- משוטים** - שני זוגות משוטים ממוספרים מ - 2 עד - 3 מסודרים בצורה "מרועפת".
- משוט מספר שתיים, צמוד לדופן ולהבו קרוב לירכתיים, משוט מספר שלש מונח לידו וקצה הלהב שלו קרוב אל צוואר משוט מספר שתיים.
- מפרשים** - בדיקת שלמות המפרשים, מעלנים ומיתרים. יש להכין את שני המפרשים להרמה או לפתיחה (קשירת מעלנים לקודקוד וחיבור מיתרים למפרש לסירה ולגלגלות המתאימות).
- חרב** - יש לוודא שלמותה ולקפל אותה.
- הגה** - הרכבת ההגה למקומו ואבטחת הלהב שלא יתקפל.
- עוגן** - בדיקת שלמות העוגן והימצאות חבל לפחות באורך 70 מטר המקופל בצורה מסודרת בארגז. יש להציב את העוגן בפתח תא החרטום (ארגז החבל בפנים והעוגן מונח על הרצפה).
- חגורות הצלה** - פיזור חגורות הצלה כמספר המפליגים על ספסלי הצוות.
- גלגל הצלה** - הצבתו בירכתיים.
- ציוד פירוטכני ועזרה ראשונה** - מיקומם בירכתיים.
- קדום (גאנץ')** - מיקומו בירכתיים.
- כלי להוצאת מים וספוג** - מיקומם בירכתיים.
- מי שתייה** - החלפת מים ישנים בטריים ומילוי כמות מספקת לפעילות הנדרשת.
- חבל גרירה** - מיקומו בתא חרטום.
- אנשי צוות** - הגדרת תפקידים לאנשי הצוות - מפקד (תמיד בירכתיים), הגאי, חותרים, איש חרטום (איש צוות אחד יכול למלא מספר תפקידים).

סידור הסירה לאחר ההפלגה:

קשירת חרטום וירכתיים (להתחשב ברוח ובגאות ושפל), משוטטים על הספסלים בצורה מרועפת, קיפול מפרשים, קיפול חרב והוצאת ההגה, הכנסת ציוד לתא חרטום על פי הסדר הבא - עוגן ראשון עד הסוף, גלגל הצלה, חגורות, דלי עם ספוג ולאחריו גאנץ', סגירת דלת החרטום.

פקודות לאנשי הצוות בסירת מפרש

התפקידים בסירה

מפקד - תפקידו לנהל את כל הפעולות הנדרשות להפלגה משלב ההכנה עד היציאה מכלי השייט.

איש חרטום - תפקידו שחרור הסירה מהרציף/עוגן וקשירתה בסיום ההפלגה, לקיים תצפית ולסייע למעבר החלוץ בשינוי מפנה.

אנשי חלוץ – שני אנשי צוות, חלוץ שמאל וחלוץ ימין שתפקידם למתוח את מפרש החלוץ ע"פ המפנה ולהרפות בצד השני.

איש חרב - תפקידו להכניס ולהוציא את החרב ע"פ כוון ההפלגה ביחס לרוח.

איש ראשי - תפקידו למתוח ולשחרר את מפרש הראשי בהתאם לכוון ההפלגה ובמצב חירום של סכנת התהפכות עליו לשחרר את המפרש, תמיד ישב עם הפנים מול המפרש.

הגאי - תפקידו לכוון את הסירה ע"פ הוראת המפקד, לשמור מפנה ולבצע סיבובים ומהפכים. תמיד ישב עם הפנים מול המפרש.

מאזנים – שאר אנשי הצוות שתפקידם לשמור את הסירה מאוזנת בהטיה קלה עם כוון הרוח ועליהם לעבור מצד לצד ע"פ הנדרש.

הפקודות והפעולות

על כל פקודה של המפקד אנשי הצוות צריכים לחזור בקול רם ובדרכי לכל פקודה קיימים שני שלבים: התרעה:

מסבירה, מפרשת את הפקודה שיש לבצע (כעין הכנה), לאחר ההכנה איש הצוות שנערך, מודיע את תפקידו ואת מוכנותו.

ביצוע (צו):

השלב שבו יש לבצע את הפקודה, זאת לאחר ההכנה המתאימה ובתזמון מתאים, לאחר הביצוע איש הצוות הרלוונטי מודיע את השלמת הביצוע.

במצב חירום יש לצמצם את המרווח בין שני חלקי הפקודה על מנת למנוע נזק או סכנה.

חלק מהפעולות מתוארות רק בכוון אחד ולצורך ביצוע הפעולות האחרות יש לפעול בהתאמה לכוון המתואר.

מענה הצוות	הפעולה	פקודת המפקד	הפעולה
"חרטום מוכן לשחרור"	איש החרטום מכין את חבל החרטום לשחרור כך שברגע הינתן הפקודה הוא יוכל לשחרר אותו בזמן מינימלי	"חרטום הכן חרטום לשחרור"	שחרור וקשירת חרטום וירכתיים
"חרטום מנותק"	איש חרטום מנתק את החרטום ונכנס לסירה	"שחרר חרטום"	
ע"פ פקודות החתירה			חתירה
"ראשי מוכן להרמה"	איש המעלנים מוודא שהמעלן אינו מסובך בעצמו, את קשירתו לקודקוד, את הכנסת השפה הקידמית של הראשי אל התורן והכנת איש צוות שיסייע לו בהרמה במידה וצריך.	"איש מעלנים הכן ראשי להרמה"	הרמת והורדת מפרשים
"ראשי מורם"	ההגאי מפנה חרטום מול הרוח ואיש המעלנים מרים את המפרש באמצעות המעלן וקושר אותו לברווז.	"הרם ראשי"	
"מפנה ימני רוח קדמית"	הגאי חוזר על הפקודה עולה לרוח או יורד בהתאמה	יש לשמור כוון ע"פ המפנה והיחס לרוח לדוגמא "שמור מפנה ימני רוח קדמית"	הגדרת קורס
"חרטום מוכן" "חלוץ ימני מוכן" "חלוץ שמאלי מוכן" "ראשי מוכן" "הגאי מוכן"	איש חרטום – מוודא שניתן לקיים סיבוב מבלי להתנגש בכלי שייט אחר או ברציף ומתכוון למעבר החלוץ חלוצים – בהתאמה מתכוונים לשחרר צד אחד ומתוח צד שני. ראשי – מתכוון למעבר הראשי עם המנור ולעבור יחד איתו. הגאי – מקבל קורס חדש ומתכוון לעלות לרוח ולבצע שינוי מפנה ושמירת קורס לכוון החדש.	"היכון לסיבוב"	ביצוע סיבוב
הגאי מודיע על ייצוב הקורס החדש	הגאי - מתחיל להסתובב ועולה לרוח עד לשינוי מפנה ודואג לשמירת כוון חדש. חלוצים – לאחר קבלת "בטן הפוכה" למפרש, משחררים את מיתר המתוח ומותחים את המיתר הרפוי (במידה ומיתרי החלוץ נתקעים בתורן איש חרטום צריך לשחרר ולסייע למעבר החלוץ) ראשי – עובר לצד השני בזמן שהמנור עובר ומוודא מתיחת מפרש בהתאם לכוון החדש. מאזנים – עוברים צד בהתאמה ע"פ ההטיה.	"סיבוב"	
כמו בסיבוב	כמו סיבוב רק בהבדלים הבאים: 1. ההגאי מבצע שינוי מפנה באמצעות ירידה מהרוח. 2. איש ראשי דואג למתוח את המיתר של הראשי או את תפיסתו ביד, בדיוק בעת המהפך על מנת למנוע "זריקתו" של המפרש והמנור בתנופה לצד השני, שיכולה לשבור את התורן או להפוך את הסירה.	"היכון למהפך" "מהפך"	ביצוע מהפך

מערך מפרשים בסיסי

